

Monika Sokołowska

Oficer łącznikowy polskiej Policji w Wielkiej Brytanii

ZWALCZANIE HANDLU LUDŹMI, PORNOGRAFII DZIECIĘCEJ I PEDOFILII

Początki handlu ludźmi sięgają antycznych cywilizacji, bowiem już w Kodeksie Hammurabiego, czy Biblii możemy znaleźć pierwsze zapisy świadczące o zniewoleniu człowieka i możliwościach jego przymusowej eksploatacji. Wszystko to, świadczy o tym, że handel ludźmi jest ściśle związany z historią człowieka od początku jego bytności. Na przestrzeni wieków praca niewolnika miała ogromne znaczenie gospodarcze dla podbijających społeczności, często była wręcz podstawą ich funkcjonowania. Postępująca od końca XVIII w. demokratyzacja i humanizacja społeczeństw nie wyeliminowała zjawiska handlu ludźmi, które to istnieje pod różnymi postaciami również współcześnie. W XXI w. tradycyjne niewolnictwo zastąpiono innymi formami zarobkowej eksploatacji drugiego człowieka, dostarczającymi lukratywnych zysków grupom przestępczym. Według badań Biura Narodów Zjednoczonych ds. Narkotyków i Przestępczości (United Nations Office on Drugs and Crime UNODC) 26 milionów ludzi na świecie stało się ofiarami handlu ludźmi.¹ Podstawową przyczyną, dla której ludzie stają się ofiarami handlu ludźmi jest ich sytuacja ekonomiczna. Żyjąc w ubóstwie, bez perspektyw rozwoju, podejmują się niejednokrotnie desperackich kroków, zaciągają długi i korzystają z każdej oferty pracy, byle tylko polepszyć swój byt. Sytuację taką wykorzystują sprawcy handlu ludźmi. Bezpośrednim zaś motywem działań przestępczych, tak samo, jak w czasach antycznych, tak i dziś są wyłącznie zyski finansowe, jakie przynosi sprawcom praca każdego pojedynczego niewolnika. ONZ

wskazuje, że handel ludźmi zajmuje zaraz po handlu bronią i narkotykami trzecie miejsce pod względem wysokości uzyskiwanych nielegalnych dochodów. Analizując zagadnienie handlu ludźmi wyraźnie należy podkreślić, że stanowi on jedną z najcięższych zbrodni XXI wieku, odbierającą swoim ofiarom podstawowe przymioty człowieczeństwa, jakim jest wolność i godność – wartości szczególnie cenione w państwach demokratycznych, a do takich zalicza się m.in. Polska. Większość państw doprowadzając do penalizacji tego procederu wyznaje zasadę, że traktowanie człowieka jako towaru możliwego do nabycia w drodze transakcji narusza podstawy funkcjonowania współczesnych społeczeństw, narusza elementarne prawa człowieka.

Polska, biorąc pod uwagę chociażby swoje położenie w Europie, nie uniknęła problemu związanego z procederem handlu ludźmi. Początek lat dziewięćdziesiątych to czas wielkich przemian społeczno-gospodarczych, mających bezpośredni wpływ także na rozwój handlu ludźmi. Z kraju pochodzenia ofiar, staliśmy się krajem tranzytowym, przez który rozpoczęto „przerzut” ofiar, głównie kobiet z byłego Związku Radzieckiego czy krajów Europy Wschodniej. W kolejnych latach, wraz z bogaceniem się polskiego społeczeństwa zmieniło się również traktowanie Polaki i jej obywateli przez tych, którzy zajmują się handlem ludźmi. Z kraju pochodzenia ofiar, czy też kraju tranzytowego dla nich, staliśmy się także miejscem docelowym – w szczególności dla osób pochodzących z: Ukrainy, Rumunii, Bułgarii, Białorusi, Mołdawii, ale także państw azjatyckich - Wietnamu, Bangladeszu czy Chin. Biorąc pod uwagę formy handlu ludźmi, nadal

¹ www.unodc.org/unodc/data/and/analysis/glotip.html

dominującą jest eksploatacja seksualna. Podkreślenia tutaj wymaga fakt, że prostytucja w Polsce objęta jest abolicją, z drugiej jednak strony jest ona ściśle związana z przestępstwami sutenerstwa, kuplerstwa czy stręczycielstwa.² Te zaś przestępstwa mogą mieć bezpośrednie koneksje z samą zbrodnią handlu ludźmi. Obecnie, usługi seksualne w Polsce obejmują prostytucję przydrożną, świadczoną przy trasach szybkiego ruchu - głównie przez obywatelki Bułgarii oraz Polki. Specyficznym dla tej prostytucji stało się obserwowane przez organy ścigania zjawisko opanowywania rynku świadczenia usług seksualnych przez obywateli Bułgarii etnicznego pochodzenia romskiego, którzy tworzą hermetyczne, zorganizowane grupy przestępcze. Prostytucja w agencjach towarzyskich w dużych miastach coraz częściej przenosi się do tzw. mieszkaniówek. W wynajmowanych mieszkaniach, dzięki większej anonimowości, zarówno prostytuujące się osoby, jak i sprawcy czują się bardziej bezkarni. Osoby świadczące usługi seksualne w Polsce i za granicą, stanowią stałą grupę ryzyka ofiar przestępstwa handlu ludźmi. W ostatnich latach działalność polskich grup przestępczych zajmujących się handlem ludźmi i eksploatacją seksualną nie tylko objęła swym zasięgiem Zachodnią i Południową Europę, ale także Wyspy Brytyjskie. Sprawcy rekrutując młode Polki sprowadzając je do Wielkiej Brytanii, gdzie wykorzystując ich krytyczne położenie finansowe zmuszają jednocześnie do świadczenia usług seksualnych w prowadzonych przez siebie agencjach towarzyskich. W powyższym zakresie Wydział do walki z Handlem Ludźmi BSK KGP współpracuje na stałe ze stroną brytyjską, np. z National Crime Agency, czy Policją New Scotland Yard (Wydział do walki z Handlem Ludźmi NSY), udzielając niejednokrotnie brytyjskiej Policji wsparcia w prowadzonych

² Prostytucja nie jest karana, w związku z ratyfikowaniem przez nasz kraj w dniu 29 lutego 1952 r. Konwencji w sprawie zwalczania handlu ludźmi i eksploatacji prostytucji z 1949 roku (Dz. U. Nr 41, poz. 278)

przez nich śledztwach, przyczyniając się także do uwolnienia polskich ofiar.

Jak dotychczas drugą najczęściej pojawiającą się formą przestępstwa handlu ludźmi jest zmuszanie do niewolniczej pracy, ale też innych czynów, często o charakterze drobnych przestępstw kryminalnych, takich jak kradzieże kieszonkowe czy kradzieże sklepowe. Podobnie jak ma to miejsce w sferze wykorzystania seksualnego, również i w tym względzie można doszukiwać się podziału na wykorzystywanie polskich obywateli poza granicami kraju oraz wykorzystywanie cudzoziemców na terenie RP. W najnowszym raporcie (z 2014 r.) Międzynarodowej Organizacji Pracy (International Labour Organization – ILO) na temat pracy przymusowej na świecie szacuje się, że występuje ponad 20 mln ofiar pracy przymusowej. Suma zysków otrzymywanych z tej formy handlu ludźmi to ponad 150 mld dolarów rocznie, z czego tylko prawie 50 mld przypada na kraje rozwinięte i UE. Zdaniem ILO jest to ponad trzykrotny wzrost zysków w ostatnich latach. Średni roczny zysk w przeliczeniu na jedną ofiarę handlu ludźmi zmuszaną do pracy przymusowej jest najwyższy właśnie w krajach rozwiniętych i UE, wynosi niepełna 35 000 dolarów.³ Identyfikacja ofiar handlu ludźmi zmuszanych do pracy przymusowej, tym samym sam proces wykrywczy, są znacznie utrudnione z uwagi na cienką granicę między przestępstwem handlu ludźmi, a łamaniem praw pracowniczych. W obszarze wykorzystywania cudzoziemców do pracy przymusowej na terenie RP najczęściej przebywających nielegalnie, utrzymywana jest przez Wydział do walki z Handlem Ludźmi BSK KGP stała współpraca ze Strażą Graniczną, tj. koordynatorem krajowym dw. z HL w Zarządzie Operacyjno-Śledczym KGSG, jak i Państwową Inspekcją Pracy.

Zidentyfikowaną przez polską Policję po raz pierwszy w Europie nową formą handlu ludźmi było wyłudzenie świadczeń

³ www.ilo.org/global/publications/ilo-bookstore/order-online/books/WCMS_243391/langen/index.htm

sojalnych i kredytów. Wykorzystywanie innych do wyłudzenia kredytów i świadczeń sojalnych można obecnie określić, jako najdynamiczniej rozwijającą się, pozwalającą na osiągnięcie olbrzymich dochodów metodę działań zorganizowanych grup przestępczych, zajmujących się procederem handlu ludźmi. W ramach współpracy ze stroną brytyjską potwierdzono, jak dotąd, wyłudzenie świadczeń sojalnych na kwotę ponad 7 milionów funtów szterlingów. Polscy policjanci (w tym funkcjonariusze byłego Centralnego Zespołu do walki z Handlem Ludźmi CBS KGP) brali bezpośredni udział w czynnościach procesowych polegających na przeszukaniu mieszkań i zatrzymaniu sprawców na terenie Wielkiej Brytanii. W 2013 r. w ramach prowadzonych 10 śledztw na terenie Polski przesłuchanych zostało ponad 1500 osób, z czego ponad 600 osobom nadano status osób pokrzywdzonych. Dotychczas dokonano zatrzymania ponad 100 członków zorganizowanych grup przestępczych, którym łącznie przedstawiono ponad 500 zarzutów, z czego niespełna 300 dotyczyła bezpośrednio przestępstwa handlu ludźmi. Zabezpieczono mienie pochodzące z przestępstwa o łącznej wartości około 5 mln zł. Należy zauważyć, że zjawisko to musi być nadal monitorowane i skutecznie zwalczane przez polską Policję, współpracującą z odpowiednią instytucją policyjną właściwego państwa.

Dzięki nowelizacji kodeksu karnego, która weszła w życie 8 września 2010 roku po raz pierwszy wprowadzono definicję handlu ludźmi. Za tę zbrodnię uznaje się czynności sprawcze stypizowane wprost w art. 115§ 22 k.k.⁴ Znamiennym jest, że wprowadzenie definicji handlu ludźmi i zawartych w niej przykładów czynności sprawczych, stanowiło ułatwienie dla funkcjonariuszy Policji w dokonywaniu wstępnych kwalifikacji prawnych. Z drugiej jednak strony, samo wprowadzenie definicji nie rozwiązało wszystkich problemów. Stopień złożoności procesu wykrywczego

przestępstw handlu ludźmi, długotrwały charakter prowadzonych postępowań przygotowawczych, problemy w uzyskiwaniu oraz gromadzeniu materiału dowodowego, wynikające przede wszystkim ze specyfiki współpracy z ofiarami procederu, czy wreszcie międzynarodowy charakter popełnianych przestępstw, to katalog podstawowych trudności, z jakimi mogą spotykać się funkcjonariusze. Powyższe dodatkowo komplikuje fakt, że przestępstwo handlu ludźmi w większości przypadków jest popełniane w zbiegu z innymi czynami karnymi, najczęściej o charakterze kryminalnym i ekonomicznym, praktycznie zawsze w oparciu o zorganizowane struktury przestępcze.

Strategia funkcjonowania polskiej Policji związana ze zwalczaniem handlu ludźmi, pornografii dziecięcej i pedofilii wpisuje się w koncepcję Unii Europejskiej, która to wyraźnie kładzie nacisk na systematyczną walkę z omawianą przestępczością. Celem Unii Europejskiej na lata 2012-2016 jest bowiem wyeliminowanie tej przestępczości poprzez m.in.: wzmocnienie identyfikacji i ochrony osób pokrzywdzonych i pomocy dla nich, lepsze zapobieganie oraz zintensyfikowanie działań wykrywczych w stosunku do sprawców handlu ludźmi, pornografii dziecięcej i pedofilii.

Z danych Komisji Europejskiej wynika, że aż 20% dzieci w Europie może być ofiarami jednej lub większej liczby form niegodziwego traktowania w celach seksualnych. Wzrasta również liczba stron internetowych poświęconych pornografii dziecięcej – każdego dnia do sieci trafia 200 nowych obrazów zawierających takie treści. Dzieci na nich przedstawiane są coraz młodsze, a same obrazy są coraz bardziej drastyczne i brutalne. Około 20% sprawców przestępstw seksualnych powraca do przestępstwa po skazaniu.⁵ Unia Europejska dążyła do penalizacji we wszystkich państwach członkowskich nagabywania dzieci przez Internet w celu wykorzystania seksu-

⁴ Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks Karny (Dz.U. z 1997 r. Nr 88 z późn. zm.)

⁵ http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/policies/organized-crime-and-human-trafficking/child-sexual-abuse/index_en.htm

alnego. Nowelizacja kodeksu karnego z 2009 roku, wprowadzona w życie 8 czerwca 2010 roku po raz pierwszy stypizowała te czyny, określając je pojęciem „child groomingu”.

Na poziomie Komendy Głównej Policji pierwsza etatowa komórka dedykowana walce z handlem ludźmi została powołana w strukturach Biura Kryminalnego z dniem 15 czerwca 2007 r. przyjmując nazwę Centralnego Zespołu do walki z Handlem Ludźmi. Podstawą powołania tej komórki był rozkaz organizacyjny Komendanta Głównego Policji nr 43/07 z dnia 14 czerwca 2007 r. Od 15 stycznia 2011 r. Zespół przeniesiono do służby śledczej umieszczając go w Wydziale do Zwalczenia Zorganizowanej Przestępczości Kryminalnej Centralnego Biura Śledczego na podstawie Rozkazu Organizacyjnego nr 1 Komendanta Głównego Policji z dnia 7 stycznia 2011 r. W dalszej konsekwencji działań Zarządzeniem Nr 1 Komendanta Głównego Policji z dnia 13 stycznia 2014 r. zmieniającym zarządzenie w sprawie regulaminu Komendy Głównej Policji dla Biura Służby Kryminalnej powierzono zadanie nadzorowania, organizowania i wspierania wykonywanych w jednostkach organizacyjnych Policji zadań w zakresie zwalczania przestępczości związanej z handlem ludźmi, pornografią dziecięcą i pedofilią. Tym samym, rozkazem organizacyjnym nr 3/14 Komendanta Głównego Policji z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie zmian organizacyjno-etatowych w Komendzie Głównej Policji z dniem 22 stycznia 2014 roku w strukturze Biura Służby Kryminalnej utworzony został Wydział do walki z Handlem Ludźmi, składający się z 11 etatów policyjnych. Szczegółowe zadania Wydziału do walki z Handlem Ludźmi wynikają z Decyzji Dyrektora Biura Służby Kryminalnej Komendy Głównej Policji z 2014 r. w sprawie szczegółowej struktury organizacyjnej i schematu organizacyjnego BSK KGP.⁶

⁶ Decyzja nr 36/2014 Dyrektora BSK z dnia 29.07.2014 w sprawie szczegółowej struktury orga-

Należy podkreślić, że od lipca 2007 r., zgodnie z poleceniem Zastępcy Komendanta Głównego w komendach wojewódzkich Policji oraz w Komendzie Stołecznej Policji funkcjonują etatowe zespoły dw. z handlem ludźmi, umiejscowione w strukturach Wydziałów Kryminalnych. Warto dodać, że od marca 2011 r. poleceniem Dyrektora Centralnego Biura Śledczego KGP we wszystkich Zarządach CBS KGP wyznaczani zostali nieetatowi koordynatorzy zagadnienia zwalczania handlu ludźmi.

Wydział dw. z Handlem Ludźmi realizuje założenia koncepcji, która przedłożona została Komendantowi Głównemu Policji w 2013 roku. Koncepcja ta nakłada na Wydział właściwe organizowanie, nadzorowanie koordynowanie i wspieranie realizacji spraw prowadzonych przez jednostki i komórki organizacyjne Policji w zakresie zwalczania przestępstw handlu ludźmi, pornografii dziecięcej, pedofilii oraz przestępstw z nimi związanych. Realizacja tych zadań jest konsekwencją przyjętego przez Radę Ministrów *Krajowego Planu Działań Przeciwko Handlowi Ludźmi na lata 2013-2015* (zwanego dalej Krajowym Planem). Krajowy Plan określa najistotniejsze działania w walce z handlem ludźmi, działania o zasięgu ogólnokrajowym, które powinny zostać podjęte przez podmioty i instytucje, w tym także Policję. Za bieżące monitorowanie realizacji Krajowego Planu odpowiada międzyresortowy Zespół do Spraw Zwalczenia i Zapobiegania Handlowi Ludźmi (zwany dalej Zespołem), w którego pracach bierze czynny udział także Policja. Z uwagi na fakt, że co roku Minister Spraw Wewnętrznych przedstawia Prezesowi Rady Ministrów sprawozdanie z realizacji zadań zawartych w Krajowym Planie Wydział do walki z Handlem Ludźmi BSK KGP jest odpowiedzialny za ich realizację w zakresie ściśle dotyczącym Policji oraz przygotowanie sprawozdań z ich wykonania. Do zadań tych należą m.in.:

nizacyjnej i schematu organizacyjnego BSK KGP, podziału zadań między dyrektorem, a jego zastępcami oraz katalogu zadań komórek organizacyjnych.

- organizacja obchodów Europejskiego Dnia Przeciwko Handlowi Ludźmi w szkołach policyjnych;
- opracowanie i wdrożenie nowego „Algorytmu postępowania funkcjonariuszy organów ścigania w przypadku ujawnienia przestępstwa handlu ludźmi” – obecnie trwają prace zmierzające do opracowania *Zarządzenia Komendanta Głównego Policji w sprawie metod i form wykonywania zadań przez policjantów w zakresie zapobiegania i wykrywania przestępstwa handlu ludźmi oraz innych przestępstw i wykroczeń z nim związanych (zwanego dalej Zarządzeniem)*. Wypracowane jednolite metody postępowania funkcjonariuszy, stosowane w walce z szeroko pojętym handlem ludźmi, pozwolą na usprawnienie sposobu postępowania z ofiarami handlu ludźmi oraz osobami pokrzywdzonymi tego typu przestępczością.
- wdrożenie kompleksowego systemu szkoleń na temat handlu ludźmi w Policji – w tym obszarze Wydział do walki z Handlem Ludźmi BSK przewodniczył pracom utworzenia nowego programu szkoleniowego kursu specjalistycznego z zakresu handlu ludźmi, który został z końcem sierpnia 2014 r. zatwierdzony przez Komendanta Głównego Policji. We wrześniu br. po raz pierwszy Szkoła Policji w Pile przeprowadziła taki kurs, bazując na zmienionej podstawie programowej, uwzględniającej aktualne metody walki ze współczesnymi formami handlu ludźmi.

Ponadto w ramach obchodów VIII Europejskiego Dnia Walki z Handlem Ludźmi upubliczniono utworzoną od 17 października 2014 r. w Wydziale do Walki z Handlem Ludźmi Biura Służby Kryminalnej KGP skrzynkę e-mailową o adresie: **handelludzmibsk@policja.gov.pl**. Wykorzystując Internet, który jest masowym medium, każdy może przesłać informację do Policji o zaobserwowanych symptomach tego procederu, co pozwoli m.in. na zapobieżenie kolejnym ludzkim tragediom. Do-

datkowo do kontaktów utworzona została infolinia o numerze **664 974 934**. Jest ona obsługiwana przez funkcjonariuszy Wydziału dw. z Handlem Ludźmi BSK KGP. Osoby, nawet anonimowo, mogą przekazać informacje dotyczące handlu ludźmi, pedofilii czy pornografii dziecięcej. Infolinia ta również jest wykorzystywana do kontaktów z organizacjami pozarządowymi dążąc tym samym do jak najszybszego zapewnienia ofiarom handlu ludźmi właściwej pomocy. W ramach Europejskiego Dnia Walki z Handlem Ludźmi ww. Wydział opracował wspólnie z Zespołem Prasowym KGP baner informacyjny umieszczony na stronie internetowej Komendy Głównej Policji.

W zakresie współpracy z organizacjami pozarządowymi Wydział dw. z Handlem Ludźmi BSK KGP kładzie duży nacisk na właściwą i skuteczną identyfikację ofiar, a w konsekwencji zapewnienie im przez właściwe podmioty stosownego wsparcia. Pomoc ofiarom handlu ludźmi należy bowiem rozpatrywać w zależności od form wykorzystania tych osób. Inne potrzeby będzie miała ofiara handlu ludźmi wykorzystywana seksualnie, inne potrzeby zaś wykaże ofiara zmuszana do niewolniczej pracy czy żebrania. Na problemy z identyfikacją potrzeb ofiar handlu ludźmi dodatkowo nakładają się różnice kulturowe, wykształcenie, czy pochodzenie społeczne. Nieznajomość różnic kulturowych rodzi trudności w samym procesie komunikacji interpersonalnej. Dodatkową przeszkodą, jaką napotykają funkcjonariusze Policji w procesie identyfikacji ofiar handlu, jest brak samoidentyfikacji ze strony ofiar. Bardzo często ofiara nie czuje się ofiarą, nie zdaje sobie sprawy z tego, że zostało popełnione przestępstwo, a tym bardziej na jej szkodę. Ciężko jest pozyskać środek dowodowy w postaci jej zeznań. Wszystko to rodzi także trudności w samym procesie wykrywczym, do którego realizacji jest zobowiązana Policja. Jak mamy zatem pomóc ofierze? Nieodzownym w tym obszarze jest utrzymywanie właśnie stałej współpracy z organizacjami powołanymi do realizacji wsparcia i pomocy ofiarom handlu

ludźmi. Od 2006 roku na zlecenie Ministra SWiA realizowany jest *Program wsparcia i ochrony ofiary/świadka handlu ludźmi*. Finansowany w całości z budżetu państwa, przeznaczony jest dla cudzoziemców – obywateli państw trzecich zidentyfikowanych w Polsce jako ofiary handlu ludźmi. Od stycznia 2010 *Program* jest częścią nowego zadania publicznego – *Krajowego Centrum Interwencyjno-Konsultacyjnego dla polskich i cudzoziemskich ofiar handlu ludźmi* (KCIK), które zapewnia pomoc zarówno obywatelom RP będącym ofiarami handlu ludźmi, jak i cudzoziemcom. Kluczowymi partnerami Wydziału dw. z Handlem Ludźmi BSK KGP są m.in.:

- Fundacja przeciwko Handlowi Ludźmi i Niewolnictwu La Strada,
- Stowarzyszenie Po-MOC dla Kobiet i Dzieci im. Marii Niepokalanej,
- ITAKA – Centrum Poszukiwań Ludzi Zaginionych,
- Fundacja Dzieci Niczyje,
- Międzynarodowa Organizacja ds. Migracji (International Organization for Migration).

Z uwagi na międzynarodowy charakter przestępstwa handlu ludźmi, jak i pornografii dziecięcej rozpowszechnianej w Internecie działania Wydziału do walki z Handlem Ludźmi koncentrują się na wspieraniu spraw o charakterze międzynarodowym prowadzonych przez wojewódzkie zespoły dw. z handlem ludźmi. W tym obszarze Wydział utrzymuje stałą współpracę z polskimi Oficerami Łącznikowymi (Wielka Brytania, Ukraina, Białoruś, Niemcy, Francja, Holandia), jak również z zagranicznymi oficerami akredytowanymi w Polsce (Wielka Brytania, Niemcy, Bułgaria, Rumunia, Ukraina, Włochy, Szwajcaria). Równolegle Wydział do walki z Handlem Ludźmi utrzymuje stałą współpracę z właściwymi za granicą komórkami dw. z handlem ludźmi i pornografią dziecięcą, wykorzystując przy tym kanał wymiany informacji policyjnych poprzez EUROPOL. Niezmiernie ważną rolę w obszarze współpracy międzynarodowej pełni Wydział dw.

z Handlem Ludźmi, który jest odpowiedzialny jest za koordynację krajową jednocześnie dwóch podplików analitycznych EUROPOL-u: AWF SOC, tj. Focal Point PHEONIX (handel ludźmi) i Focal Point TWINS (pornografia dziecięca). Tym samym, Wydział dw. z Handlem Ludźmi zajmuje się realizacją licznych wniosków od zagranicznych Biur Łącznikowych przy Europolu, m.in. od Wielkiej Brytanii, Bułgarii, Francji, Holandii, Belgii, Danii, Niemiec, Szwecji, Szwajcarii. Bezpośrednią rolą tego Wydziału jest także udział w projekcie wzmacniania współpracy między państwami UE w ramach Cyklu Polityki Bezpieczeństwa UE w obszarze zwalczania poważnej i zorganizowanej przestępczości na lata 2014 – 2017 (EMPACT THB - Europejska Multidyscyplinarna Platforma Przeciwno Zagrożeniom Przepęstwami Handlu Ludźmi) i tym samym reprezentowanie polskiej Policji podczas spotkań w EUROPOL-u. W ramach Cyklu Polityki Bezpieczeństwa UE w obszarze zwalczania poważnej i zorganizowanej przestępczości na lata 2014 – 2017 należy także kontynuować udział w realizacji priorytetu: „Cyberprzestępczość - zwalczanie wykorzystywania seksualnego dzieci on-line”. W charakterze koordynatorów tych dwóch priorytetów z ramienia polskiej Policji zostali wyznaczeni właśnie policjanci Wydziału dw. z Handlem Ludźmi.

W walce z pornografią i pedofilią dziecięcą Wydział podejmuje także ścisłą współpracę nie tylko z EUROPOL-em, ale także z międzynarodową organizacją INTERPOL. W swoich zasobach INTERPOL posiada dostęp do bazy danych z wizerunkami ofiar i sprawców pornografii dziecięcej – International Child Sexual Exploitation image database (dalej - ICSE DB). Dzięki zaawansowanej technologicznie infrastrukturze, przy wykorzystaniu specjalistycznego programu, eksperci Interpolu dokonują identyfikacji osób pokrzywdzonych i przestępców pochodzących z całego świata. Jak do tej pory zidentyfikowali ponad 3000 ofiar z ponad 40 krajów. Państwa członkowskie mają możliwość przyłączenia

się do przedmiotowej bazy ICSE DB (aktualnie ok. 40 państw ma bezpośredni dostęp).⁷

Funkcjonariusze Wydziału dw. z Handlem Ludźmi BSK KGP biorą czynny udział w charakterze ekspertów merytorycznych w zakresie zwalczania wykorzystywania seksualnego dzieci i pornografii dziecięcej w pracach międzynarodowych grup, zespołów i gremiów o charakterze stałym. Aktualnie jako Wydział bierzemy udział w spotkaniach dwóch grup roboczych Rady UE ds. Egzekwowania Prawa oraz ds. Ogólnych i Ewaluacji. Wydział bierze także czynny udział w spotkaniach z inicjatywy Unii Europejskiej i USA dotyczących utworzonego w grudniu 2012 r. tzw. globalnego Sojuszu w zwalczaniu wykorzystywania seksualnego dzieci w Internecie, czy wreszcie w spotkaniach Komitetu Konsultacyjnego mającego na celu wspieranie działań na rzecz podnoszenia bezpieczeństwa Internetu - „Safer Internet Action Plan”, utworzonego w 2006 r. z inicjatywy zespołu "Dyżurnet.pl" Naukowej i Akademickiej Sieci Komputerowej (NASK).

W obszarze handlu organami ludzkimi Wydział do walki z Handlem Ludźmi BSK KGP współpracuje na stałe z Wydziałem do walki z Cyberprzestępczością BSK KGP, dążąc do ujawniania sprawców czynów z art. 43 ustawy o pobieraniu, przechowywaniu i przeszczepianiu komórek, tkanek i narządów. Dodatkowo współpracujemy z Centrum Organizacyjno-Koordynacyjnym ds. Transplantacji „POLTRANSPLANT” oraz Krajowym Centrum Bankowania Tkanek i Komórek.

Handel ludźmi, jak i pornografia dziecięca i pedofilia są przestępstwami wymagającymi interdyscyplinarnego podejścia i współpracy wielu instytucji. Na sce-

nie walki z tymi formami przestępczości działanie w pojedynkę nie przyniesie nigdy oczekiwanych rezultatów. Dlatego, też zasadniczą rolą Wydziału dw. z Handlem Ludźmi powinno być multidyscyplinarne podejście, zarówno na szczeblu krajowym, jak i międzynarodowym. Bardzo istotne w procesie edukacyjnym funkcjonariuszy Policji są szkolenia, opracowane wytyczne, procedury czy algorytmy, jednak najważniejsza w tym wszystkim jest pokrzywdzona jednostka społeczna jaką jest sama ofiara. Policjant wykonując swoje czynności zawodowe musi uwzględniać specyfikę omówionych przeze mnie przestępstw, tym samym każdą ofiarę i sprawę powinien traktować indywidualnie, tak aby od początku do końca ofiara miała przekonanie, że było warto współpracować z organami ścigania.

⁷www.interpol.int/Crime-areas/Crimes-against-children/Victim-identification